

Podhradčan

OBČASNÍK PRE OBČANOV MESTA SPIŠSKÉ PODHRADIE

02 / 2019

Oceňovanie učiteľou
primátorom mesta

4

Minulosť
a súčasnosť

9

Zo života našich
škôl a škôlky

10

Mestské kultúrne stredisko a Základná umelecká škola v Spišskom Podhradí

Vás srdečne pozýva na

deň matiek

12. 5. 2019 o 14.00 h
v Kine Slovan v Spišskom Podhradí

u kultúrnom programe vystupujú deti
z Materskej školy, Základných škôl,
Villa Saxorum a Základnej umeleckej školy

každá
kvapka
sa počíta

darcovský odber krvi

III. Podhradská kvapka krvi

Mestský úrad Spišské Podhradie

3. máj 2019 od 8.00 hod.

Mgr. Pavol Kallár (VNsP Levoča a.s.) 0917 209 711 | Mgr. Jozef Srnka 0948 105 408 | Viktória Juribková 0944 223 356

Mestské kultúrne stredisko
a mesto Spišské Podhradie
Vás srdečne pozývajú na

Podhradský majáles

sobota
4. máj 2019

u Parku kultúry za Mestským úradom

súťaž vo varení

Podhradského gulášu

9:00 príprava a prezentácia

9:30 štart

13:30 vyhodnotenie najlepšieho gulášu

SPRIEVODNÉ AKCIE

Súťaže a detský kútik pre deti, občerstvenie, nafukovacia atrakcia pre deti

Kultúrny program

14:30 Vystúpenie detí z Materskej školy

Stavanie mája

Detský folklórny súbor **Dreveník**,
Detský spevácky zbor **Villa Saxorum**, žiaci **ZUŠ**

18:30 hudobná skupina **WATT**

21:00 disko **Marcellik Dj**

Záujemcovia, ktorí sa chcú zapojiť do súťaže vo varení Podhradského gulášu sa môžu prihlásiť
najneskôr **do 2. 5. 2019** na tel. číslo 0948 841 090, alebo 0915 922 677.

Výsledky prezidentských volieb

1. kolo (16. marec 2019)	počet hlasov v okrsku:				hlasov spolu	
	1.	2.	3.	4.	počet	%
Počet voličov zapísaných v zozname voličov	1001	976	996	86	3059	100
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	487	478	351	41	1357	44,36
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku	485	478	351	41	1355	44,30
Počet platných hlasov odovzdaných pre všetkých kandidátov	481	477	350	39	1347	44,03

Kandidáti	počet hlasov v okrsku:				hlasov spolu	
	1.	2.	3.	4.	počet	%
1. Ing. Béla Bugár	6	10	6	0	22	1,639
2. Mgr. Zuzana Čaputová	117	87	66	11	281	20,939
3. Martin Daňo	4	4	4	0	12	0,894
4. JUDr. Štefan Harabin	111	94	83	3	291	21,684
5. Doc. Mgr. Eduard Chmelár, PhD.	11	13	5	3	32	2,385
6. Ing. Mgr. Marian Kotleba	82	73	56	8	219	16,319
7. Bc. Milan Krajniak	21	19	11	4	55	4,098
8. RNDr. František Mikloško	42	75	47	6	170	12,668
9. JUDr. Maroš Šefčovič, PhD.	83	91	64	4	242	18,033
10. Mgr. Róbert Švec	0	5	3	0	8	0,596
11. Ing. Bohumila Tauchmannová	0	0	4	0	4	0,298
12. Dr. Ing. Juraj Zábajník, PhD.	1	1	1	0	3	0,224
13. RNDr. Ivan Zuzula, CSc.	0	3	0	0	3	0,224
Spolu	478	475	350	39	1342	100,000

2. kolo (30. marec 2019)	počet hlasov v okrsku:				hlasov spolu	
	1.	2.	3.	4.	počet	%
Počet voličov zapísaných v zozname voličov	1015	974	1001	87	3077	100
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	368	389	285	25	1067	34,68
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku	368	389	285	25	1067	34,68
Počet platných hlasov odovzdaných pre všetkých kandidátov	357	361	276	25	1019	33,12

Kandidáti	počet hlasov v okrsku:				hlasov spolu	
	1.	2.	3.	4.	počet	%
1. Mgr. Zuzana Čaputová	168	137	130	14	449	44,063
2. JUDr. Maroš Šefčovič, PhD.	189	224	146	11	570	55,937
Spolu	357	361	276	25	1019	100,000

Vyhotovil: Mgr. Jozef Srnka

Úspešné a schválené projekty

u I. a II. štvrťroku 2019

Mesto získalo ďalšiu finančnú pomoc z Európskych fondov a zo štátneho rozpočtu do Spišského Podhradia.

V mesiaci máji začíname s **rekonštrukciou budovy Domu smútku** s názvom projektu Zníženie energetickej náročnosti budovy Správy cintorína v Spišskom Podhradí. **Získali sme z eurofondov 319 087,74 €.**

Táto stavba zahŕňa rekonštrukciu domu smútku so zateplením stropov, vonkajším zateplením s novou omietkou, výmenou okien a vchodových dverí, výmenou elektrických rozvodov, vnútorného osvetlenia, rekonštrukciu vykurovania a inštalovanie vzduchotechniky. Odstránenie vlhkosti na obvodových vonkajších stenách. Tieto práce sú hradené z eurofondov a z vlastných zdrojov chceme realizovať nové vnútorné omietky a bezbariérový prístup do priestorov cintorína.

Stavebná firma MIGI, spol., s. r. o.,
Matejovce nad Hornádóm
Stavebný dozor Ing. Peter Palenčár
Doba realizácie - máj – október 2019.

Z tohto dôvodu bude kancelária a prvý kontakt ohľadom vybavovania pohrebov a celý proces priebehu pohrebov dočasne zmenený. **Kancelária z Domu smútku bude dočasne presťahovaná na prizemie budovy bytového domu Mariánske námestie 18** (oproti obchodnému domu Jednota). Termín dočasného presťahovania bude 7. 5. 2019.

Verím, že rekonštrukciu a aj celý proces zvládneme k spokojnosti nás všetkých, ktorí prichádzame do týchto priestorov a areálu cintorína s pietou a pokorou. Dúfam a verím, že ak nastane akt rozlúčky s našimi najbližšími v priebehu pohrebov počas rekonštrukcie všetko prebehne dôstojne, úctivo a nerušivo. Vážení Podhradčania, chcem sa vám všetkým poďakovať za ústretovosť a podporu. Chcem poďakovať poslancom mestského zastupiteľstva, kolegom na úrade za veľmi dobrú spoluprácu, pochopenie a trpezlivosť. Chcem poďakovať všetkým čo pomáhajú a spolupracujú s mestom, čo nám držia palce a čo sa za nás modlia a vyprosujú milosť.

MVDr. Michal Kapusta, primátor mesta

Oceňovanie učiteľov primátorom mesta

Deň učiteľov sa na Slovensku tradične oslavuje v deň narodenia pedagóga Jána Ámosa Komenského, učiteľa národov. Každý rok si pripomíname tento významný sviatok všetkých pedagogických pracovníkov – 28. marca. Už od útleho detstva sa podieľajú na formovaní našej osobnosti, spolu s rodičmi, učiteľia aj výchovní pracovníci. Nie je to ich zamestnanie, ale povolanie, poslanie, ktoré vykonávajú s láskou a pokorou, na odbornej úrovni. Zaslúžia si za svoje znalosti, trpezlivosť a obetu úctu a poďakovanie. Pri tejto príležitosti si aj v našom meste každoročne preberajú vybraní zamestnanci z rúk primátora ocenenia.

Pri tejto príležitosti sa v našom meste konala dňa 29. 3. 2019 Slávnostná akadémia oceňovania učiteľov v Kongresovej sále na Sídlišku Hrad. Kongresová sála dýchala slávnostnou atmosférou. Zaplnilo ju približne 180 pozvaných hostí. V rámci Slávnostnej akadémie oceňovania učiteľov, primátor mesta MVDr. Michal Kapusta poďakoval všetkým pedagogickým, nepedagogickým a odborným zamestnancom za ich prácu, ktorú vykonávajú, za odovzdávanie svojich vedomostí a zručností a formovanie mladej generácie, ktorá vyrastá v našom meste, a tiež bývalým dlhoročným učiteľom, ktorí sú už na dôchodku. Následne odovzdal oceneným pedagógom plaketu, kyticu a čestné uznanie.

V Slávnostnej akadémii boli ocenení 3 pedagógovia – Mgr. Peter Krupa, Anton Hockicko a Jozef Kukoľ za ich celoživotnú obetavú a tvorivú prácu, ktorou prispeli k všestrannému rozvoju osobnosti mladých ľudí. Osobitne Mgr. Petrovi Krupovi za jeho celoživotnú pedagogickú, výchovnú i riadiacu prácu, mimoriadny prínos pri vzniku, rozvoji a modernizácii školstva v Spišskom Podhradí, za umeleckú tvorbu a propagáciu mesta a regiónu doma i v zahraničí, ktorou si zaslúžil mimoriadne ocenenie.

Pripomenuli sme si životnú cestu ocenených pedagógov.

Mgr. Peter Krupa

Peter Krupa sa narodil v Tvrdošíne na Orave, ale celý svoj život prežil na Spiši, ktorý mu prišiel do srdca a stal sa aj inšpiráciou pre jeho tvorbu. **Zaoberá sa maľbou, grafikou, drevorezbou, keramikou, fotografiou, scénografiou a sochárskou tvorbou z prútia.** Neoddeliteľnou súčasťou jeho života je hudba. Nejde mu o ilustráciu diela, ale o úprimnú výpoveď v obrazoch, ktoré by mali rovnako ako hudba človeka povzniesť. Dostalo sa mu cti zosobniť po-

stavu Majstra Pavla od levočského rodáka, autora rozhlasových hier Jána Milčáka. Aj kniha Rezbár o Majstrovi Pavlovi obsahuje ilustrácie Petra Krupu. **Je členom Slovenskej výtvarnej únie.** Svoje diela vystavuje doma i za hranicami našej vlasti – Česká republika, Poľsko, Nemecko, Francúzsko, Španielsko, Kanada, USA, Japonsko, Bulharsko, Ukrajina a inde. Zúčastňuje sa domácich a zahraničných plenérov. Je zakladateľom a kurátorom medzinárodného výtvarného plenéru – Meditácie v Spišskom Jeruzaleme. Mgr. Peter Krupa, dlhoročný pedagóg výtvarného odboru ĽŠU v Levoči. V roku 1991 stal prvým riaditeľom a zakladateľom Základnej umeleckej školy v Spišskom Podhradí. Zriaďovacia listina novej školy bola vystavená 1. augusta 1991. Vyučovanie sa začalo 3. septembra 1991 na Galovej ulici 28. Takmer 16 ročná história tejto prvej budovy školy sa prestala písať koncom školského roka 2007/2008, kedy sa škola presťahovala do novej zrekonštruovanej budovy na Sídlišku Hrad, kde sídli dodnes. Mgr. Peter Krupa zastával zodpovednú funkciu **riaditeľa v Základnej umeleckej škole** v Spišskom Podhradí **18 rokov** a svojou obetavou prácou vytvoril podmienky pre umelecké

vzdelávanie žiakov nielen zo Spišského Podhradie, ale aj zo širokého okolia. Za to mu patrí veľká vďaka.

A keďže Deň učiteľov je pre nich chvíľou, keď si aj ich žiaci majú príležitosť spomenúť si na ich prácu, boli citované slová bývalého žiaka Mgr. Petra Krupu.

„Moju osemročnú skúsenosť s umelcom Petrom Krupom je ťažké opísať v krátkosti. Od nášho prvého stretnutia, kedy som sa dozvedel, že na prípravu na vysokú školu – je päť minút po dvanástej, vzniklo veľa pekných spomienok. Nikto nemôže na začiatku tušiť, akú špeciálnu schopnosť pán Peter má. Dokáže s človekom nenápadne vytvárať mimo umelecký vzťah, aj rozmer vzácného priateľstva, ktoré ako kreatívne svetlo čo v nás zažne – ostáva večne. Medzinárodný zástup vďačných ľudí je živým pamätníkom osobnosti Majstra Petra z Levoče.“

Anton Hockicko

Pán Anton Hockicko sa narodil v Spišskom Podhradí. V našom meste absolvoval štátnu ľudovú a strednú školu. V štúdiu pokračoval na jedenásťročnej strednej škole v Levoči. Po jej absolvovaní pracoval jeden rok ako účtovník. Zlákalo ho štúdium na Vysokej škole pedagogickej v Bratislave. Vybral si neľahkú **kombináciu matematika – fyzika**. Avšak pre problémy so srdcom mu nedovolili študovať ďalej. Po učiteľskej ceste začal kráčať v školskom roku 1960/1961, keď nastúpil na osemročnú strednú školu. Okrem práce so stredoškólakmi si vyskúšal aj prácu s deťmi na základnej škole a to v Spišskom Hrhove. Na základnú školu Palešovo námestie 9, vtedy Leninovo námestie, nastúpil v školskom roku 1973/1974. A až do roku 1983 pracoval ako **učiteľ matematiky, fyziky, pracovného vyučovania a technických prác**. Do učiteľskej práce zasväcoval aj pani riaditeľku Mgr. Ľubicu

Karpatyovú, ktorá nastúpila na školu ako absolventka. Dlhé roky **viedol na škole modelársky krúžok**, ktorý sa v Spišskom Podhradí stal fenoménom, vyhľadávali ho chlapci aj dievčatá. Viedol žiakov najmä k trpezlivosti, k precíznosti a k tomu ako využiť teoretické poznatky z fyziky a matematiky v praxi. Rozvíjal ich schopnosť byť kamarátom, ukázal im, ako treba medzi sebou spolupracovať a akú radosť prináša trpezlivosť či odhodlanie niečo dokázať. Mnohí jeho bývalí žiaci naňho spomínajú v tom najlepšom, pretože im dokázal vyplniť voľný čas zmysluplnou činnosťou. Naučil ich zručnostiam a formoval aj ich osobnosť a to je podstatou učiteľskej práce – s láskou a radosťou viesť žiakov k tomu, aby boli nie len šikovní, ale aj ľudskí.

A ako dnes spoznáte v meste pána učiteľa Antona Hockicka? Stačí nájsť v dave ľudí vždy usmiateho, elegantne oblečeného pána v okuliaroch, ktorý sa stále milo prihovorí, zlepši Vám náladu a ak budete chcieť niečo vedieť o histórii nášho mesta, tak vás ňou prevedie ako skúsený sprievodca.

Jozef Kukol'

Narodil sa 6. marca 1929 v Spišskom Podhradí, kde prežil svoje detstvo s 9 súrodencami. Tu aj navštevoval Osemročnú školu. Učiteľskú akadémiu v Spišskej Novej Vsi úspešne ukončil maturitou v roku 1950. Potom nastúpil na učiteľskú službu v osobitnej škole v Spišských Vlachoch. V roku 1955 sa oženil s pani Elenou, rod. Horváthovou, učiteľkou materskej školy, s ktorou prežil spolu v láske a porozumení obdivuhodných a krásnych 61,5 roka a vychovali dve dcéry. Po ukončení vojenskej služby dostal nový dekrét do ZŠ v Spišskom Podhradí, ktorá sídlila v starých, už neexistujúcich priestoroch. V školskom roku 1956/57 bola otvorená nová základná škola s peknou telocvičnou.

Telesná výchova, šport a turistika sa stali jeho srdcovou záležitosťou. V rokoch 1960-1962 si doplnil pedagogické vzdelanie popri zamestnaní na Vyššej pedagogickej škole v Prešove o slovenský jazyk a literatúru. **Celý život sa aktívne venoval mládeži ako tréner futbalu, basketbalu dievčat a chlapcov, stolného tenisu a ľahkej atletiky.** Žiaci si ho pamätajú ako dlhoročne pôsobiaceho učiteľa, ktorého vášňou bola Československá spartakiáda. Od roku 1955 pracoval vo funkcii okresného cvičiteľa starších dievčat a na tejto pozícii zotrval až do roku 1985. Zúčastnil sa na všetkých celoštátnych spartakiádach v Prahe ako krajský cvičiteľ.

Za celú činnosť na úseku športu a telesnej výchovy **dostal štátne vyznamenanie** „Za zásluhy o rozvoj československej telovýchovy a športu III. stupňa“.

V roku 1967 sa veľmi ťažko lúčil s kolegami, žiakmi, ľuďmi a mestom, kedy sa rodina presťahovala do Spišskej Novej Vsi. Novým pôsobiskom sa stala Základná deväťročná škola Nad Medzou, kde učil

až do roku 1988. Keďže v škole naďalej pokračoval v športových a turistických aktivitách, bol u žiakov veľmi obľúbený. V roku 1988 zo zdravotných dôvodov odišiel predčasne do dôchodku.

Pri príležitosti životného jubilea 85 rokov mu bol v roku 2014 udelený **titul „Zaslúžilý tréner“** v rámci vyhlasovania najlepších športovcov mesta Spišská Nová Ves.

Po udelení ocenení čakal na ocenených **zápis do Pamätnej knihy mesta Spišské Podhradie** a program, v ktorom **vystúpil Spevácky zbor slovenských učiteliek.** Na záver primátor mesta MVDr. Michal Kapusta poďakoval všetkým riaditeľom a zamestnancom škôl a školských zariadení za vykonanú prácu a zaželal im zdravie, veľa radosti z dobre vykonanej práce a do budúcnosti poprial množstvo trpezlivosti a úspechov. Pani riaditeľke ZŠ na Palešovom námestí odovzdal kyticu a poďakoval jej za jej 28 ročnú prácu vo funkcii riaditeľky ZŠ za zodpovednú, obetavú prácu a vynikajúce riadenie ZŠ na Palešovom námestí.

Mgr. Michaela Nováková
oddelenie školstva

Vedomostný kvíz v knižnici

Už štrnásty rok v marci pripravujeme v našej knižnici pre deti vedomostný kvíz, ktorý si získal veľkú obľubu. Pripravíme pre deti I. a II. stupňa základných

škôl otázky, na ktoré písomnou formou odpovedajú. Keď nevedia odpovedať, nájdú si ich v knihách a tak si nielen rozšíria vedomosti, ale sa aj naučia pracovať

s knihami, encyklopédiami a s obsahom a registrom kníh. Kvíz si robia individuálne vo svojom voľnom čase. Tohto roku sa do kvízu zapojilo 93 detí, z toho

39 detí I. stupňa a 54 detí II. stupňa. Zo správnych odpovedí sme losovali výhercov: I. stupeň
1. Pastrňák Martin
2. Baráthová Vivien

3. Tkáč Samuel
II. stupeň
1. Niščáková Františka
2. Tardová Jasna
3. Jacko Jakub

Anna Gondová, MsKS

Kristina Pavelková: ŽIVOT V JEHO TIENI

Silný a dojímavý príbeh plný trpkých sklamaní, životných rán, ľudskej zrady, ale aj lásky, vášne a obrovskej sily bojovať.

Zuzana Šulajová: TAJOMSTVÁ JEDNÉHO DOMU

Ženu, ktorú by najradšej videlo mŕtvu azda až priveľa ľudí, zavraždia. Je páchatel'om jej ponížovaný partner alebo bývalý manžel, ktorého dohnala ku korupcii? Synovia, ktorí si jej smrťou finančne prílepšia? Niektorý zo susedov, čo dlhé roky museli znášať jej arogantné správanie? Alebo nebodaj niekto celkom iný?

Kathryn Hughesová: KLÚČ

V minulosti jednej ženy je kľúč v budúcnosti druhej... Zdravotná sestra Ellen Crosbyová nastúpi do zamestnania v Ambergatskej nemocnici pre duševne chorých. Nevie, čo ju tam čaká, no je plná elánu, lebo im chce pomáhať. Keď spozná mladú ženu, ktorú do ústavu privezie otec, netuší, že čoskoro urobí rozhodnutie, ktoré navždy zmení ich životy.

Jessica Mae Darhowerová: SEMPRE - NAVŽDY

Sedemnášročná Haven Antoneliová nikdy nepoznala slobodu. Odmalička vyrastala ako novodobá otrokyňa v izolácii uprostred púšte, kde spolu s matkou tvrdo pracovala a znášala neľudské zaobchádzanie. Obe sa stali obeťami obchodovania s ľuďmi organizovanom rozsiahlou mafiánskou sieťou. Jedného dňa sa tu objaví doktor Vincent DeMarco a dievča dostáva šancu: opustí matku a odíde s ním, alebo zomrie.

Ján Vencko: Z DEJÍN OKOLIA SPIŠSKÉHO HRADU

Kniha bijacovského farára, cirkevného historika o živote a práci našich predkov, o Spišskom hrade a jeho pánoch a okolitých obciach.

Tešíme sa na Vašu návštevu.

Úspešné poštové holuby

Pri otázke čitateľom: Čo vidíte na obrázku? – by určite mnohých nenapadla odpoveď, že pán v obleku drží v rukách 1 252 000 €. Áno presne za takúto sumu bol totiž 17.marca 2019 vydražený tento poštový holub s menom **Armando**. Jeho majiteľom bol belgický chovateľ Joel Verschoot. Tento poštový holub ako najúspešnejší holub Belgicka za rok 2018 v kategórii dlhých tratí (nad 500 km) bol ponuknutý v dražbe na najznámejšom aukčnom portáli chovateľov PH – www.pipa.be. Svetový rekord v cene za holuba vo výške 385 000 € teda padol. Z týchto súm je vidieť, akú hodnotu majú úspešné poštové holuby pre svojich majiteľov.

„Čím je výnimočný zase tento holub?“ - by znela ďalšia otázka pre čitateľov Podhradča-

na. Nie tento zatiaľ nebol predaný za takúto sumu ako Armando, ale priniesol svojmu majiteľovi víťazstvo vo finálovom preteku na Kanárskych ostrovoch v tzv. Arona Derby a celkovú prémiiu 120 000 €. Poviete si nič mimoriadne, úspech je ale o to výraznejší, že majiteľom holuba je chovateľ z obce Torrysa – p. Hovančík. Otec uvedeného víťaza pochádza zo Spišského Podhradia a bol vychovaný p. Mulikom, členom nášho ZO.

Preteky Arona Derby na Kanárskych ostrovoch sú považované za najťažšie preteky poštových holubov na svete, pretože holuby sú počas nich nútené prekonať dvakrát vzdialenosť 100 km ponad otvorené more resp. Atlantik pokiaľ dosiahnu materský holubník. V minulom roku bolo zaslaných na tieto preteky takmer 4000 holubov z celého sveta (385 zo Slovenska) a do finále sa dostalo iba 309 z nich (25 zo Slovenska), ostatné nezvládli nástrahy mora a zahynuli, či padli za obeť sokolom. Z finálového preteku sa napokon vrátilo „domov“ do Arony na ostrove Tenerife iba 92 z nich. Slovenské holuby obsadili prvé dve miesta v tomto preteku a zrejme nebude na zahodenie výsledok holuba chovateľa z nášho mesta p. Blahovského Milana, ktorého holub doletel na 79.mieste. Veríme, že práve touto cestou sa podarilo zviditeľniť kvalitu poštových holubov vychovaných našimi chovateľmi a snáď raz aj ich holuby budú konkurencie schopné v predaji ako holub Armando a hlavne ich prestanú podceňovať v zahraničí či našom meste.

Kompostovisko nie je smetisko

Začala nám jar a s ňou sú spojené práce na našich záhradách. Orezávanie stromov, úprava trávnatých plôch. V prírode nevzniká nijaký odpad. Všetko tam má svoje miesto. Bioodpad, ktorý vzniká v záhradách má schopnosť rozkladať sa a podobne ako v prírode, premieňať sa za pomoci mikroorganizmov a pôdných živočíchov na humus. Príroda nám ponúka jedinečný a jednoduchý spôsob, ako tento bioodpad využiť. Kompostovanie je veľmi užitočná vec, kde získame kvalitné humusové hnojivo pre naše zeleninové a kvetinové záhony a sady. Je to najstaršia a najpoužívanejšia metóda zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov. Preto si neničme prírodu vytváraním ďalších

odpadov, ktoré by pri troške snahy, mohli a mali byť využívané práve v náš prospech.

Preto Vás, vážení obyvatelia, ktorí využívate odvozy odpadov zo záhrad na naše kompostovisko, žiadame, aby ste **nemiešali konáre s listím, ani s iným odpadom**, ale vytriedili čisté konáre a čisté listie **bez obsahu komunálneho odpadu**. V opačnom prípade tento biologický odpad, v ktorom sa nachádzajú nečistoty ako kamienky, plast, sklo, kovy a iné tvrdé látky, skončí v komunálnom odpade. **Zmeňme odpad na kompost a nie kompost na odpad.**

Mária Kamenická

Správa majetku mesta a komun. odpadu

Neexistuje žiadna planéta B

Začiatkom decembra minulého roka mestské zastupiteľstvo v Spišskom Podhradí schválilo neslávne všeobecné záväzné nariadenie o zvýšení miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Je to tak, zvýšili nám poplatky. Ľudia nadávali, počula som šomranie zo všetkých strán. Položím si ruku na srdce, ani ja som nebola výnimkou a tiež som si ponadávala, zase musí ísť všetko hore?! Avšak nedalo mi, začala som sa pozerat' okolo, čítať a pozerat' dokumenty, študovať.

Celý internet je doslova zamorený fotografiami svetového oceánu. Poznáte to, rybičky žijúce v jednorázových rukaviciach, korytnačky, ktoré majú zdeformované telá od plastových tašiek, v ktorých sa pri vývoji zasekli. V Tichom oceáne sa momentálne plaví ostrov z plastu, ktorý je 14x väčší ako Slovenská republika. Takmer 70% všetkých živých tvorov na svete žije práve v oceáne. 1 zo 4 rýb v oceáne obsahuje plast.

Áno, áno... viem, čo Vás asi teraz napadlo. Čo tam mňa po nejakom svetovou oceáne?! Avšak, videli ste náš kraj teraz, keď sa roztopil všetok sneh? Na poliach sa váľajú odpadky, plastové fľaše. Jablone okolo ciest „zdobia“ tašky z Tesca a iných obchodných reťazcov. Zvyšujúce sa poplatky za odpad zo strany štátu, zákaz jednorázových plastov od roku 2021. Áno správne problém s odpadom sa teda už dávno dotýka aj nás.

Za posledných 15 rokov sme vyprodukovali viac plastového odpadu ako za celé minulé storočie. Plast ako materiál poznáme už 150 rokov – je ľahký, udrží potraviny dlhšie čerstvé a je hlavne lacný.

Avšak priemerný život takého plastu je 15 minút, **rozkladat' sa na planéte bude však ešte ďalších 450 rokov!**

Naskytne sa určite otázka, a čo už len ja sám zmôžem? Ako už len ja toto viem ovplyvniť? Každý svojou maličkosťou vie priložiť ruku k dielu. Vezmime si napríklad úplne bežný nákup v potravinách. ...košík plný plastových fliaš

(minerálky, coly, džúsy...) Máme jeden z najlepších zdrojov pitnej vody na svete a my kupujeme vodu v plaste. Jasné, ak má niekto rád bublinky, alebo sladený nápoj – dnes už na trhu existuje obrovské množstvo prístrojov na sýtenie vody, hoc aj stará sifónka ☺ Osladiť si ju vieme čerstvým ovocím alebo bylinkami zo záhrady. Keď ráno idete do školy, alebo do práce naplňajte si fľašu s vodou doma – zoberte si svoju sklenenú či nerezovú. A keď je prázdna stačí zase iba doplniť, netreba stále kupovať novú.

Čo taký nákup zeleniny a ovocia popr. pečiva? Poznáte to, zoberiem si mikroténové vrecúško nakladám paradajky, banány, uhorky, šalát, pomaranče, rožky... **Každý Slovák ročne z potravín zoberie na balenie viac ako 700 mikroténových vreciek!** A pritom to robiť vôbec nemusíme. Máte doma staré záclony, alebo bavlnené tričká? Skús-

te si z toho ušiť vrecúška na Vašu zeleninu a ovocie. Skúšam takto nakupovať už vyše 4 mesiace, jasné nie je to jednoduché. Treba však len myslieť dopredu a k nákupnej taške si zbalit' aj vrecúška na ovocie a zeleninu. Ani ja nie som 100% a občas si ich doma zabudnem. Trocha nepohodlné poviete si, ale čo myslíte je lepšie zobrať ročne 10 „sáčkov“ a nie 700?

Čo také šampóny, sprchovací gély, telové mlieka a tekuté mydlá - opäť ďalší zbytočný plastový odpad. Čo tak kúpiť si všetko toto bezobalové? Správne, úplne bezobalové – mnoho slovenských malých výrobcov ich vyrába, **majú tvar klasického mydla, avšak fungujú úplne ako šampón, alebo sprchovací gél, dokonca aj telové mlieko a krémy viete kúpiť v tuhej forme bez zbytočného obalu.** Takmer 80% z nich je čisto z prírodných zložiek.

Posledná vec, ktorej sa chcem dotknúť je separovanie odpadu. **Chcela by som v tomto vyjadriť obrovský údiv mestu Spišské Podhradie.** V tomto malom mestečku majú obyvatelia možnosť SEPAROVAŤ.

V roku 2015 sme my Slováci vyprodukovali 10,56 mil. ton odpadu z toho 297 ton plastu a vyseparovali len 10%. Vôbec to však nie je ťažké. Len sa trochu zamysliť pri

každom otvorení smetného koša.

Sklo nepatrí do komunálu vieme ho recyklovať 1:1, alebo si z neho doma vieme vyrobiť lampy, svietniky, nádobky na drogériu. To isté platí pre papier a plasty. Smutné tiež je, že takmer **40% nášho komunálneho odpadu sú veci kompostovateľné.** Čo to vlastne znamená? Všetok odpad rastlinného pôvodu, zvyšky kávy, čaju ale aj šupka z mrkvy, ktorú ste očistili do nedeľnej polievky patrí na kompostovisko. Úplne najlepšie je si ho založiť doma. Ak však nato nemáte v záhrade voľné miesto, naše mesto **každý pondelok zbiera takéto odpad.** Viete ho baliť aj do kompostovateľných vriec (dajú sa už kúpiť v obchodoch), ktoré sa v prostredí kompostu rozložia.

Úplne najúžasnejšie však je neprodukovať odpad vôbec. Skúste sa prosím zamysliť nad každým Vaším ďalším nákupom, na nákup si zoberte vlastnú tašku a bavlnené vrecká. Potraviny ako banány, karfiol, uhorky, nepotrebujú obal vôbec ☺ desiati si zbalte si nádobky, ktorú viete umyť a používať do nekonečna.

Prajem Vám teda viac ekologické nakupovanie. Motiváciou nám môžu byť peniaze (pri rapidnej eliminácii komunálneho odpadu možno aj zníženie poplatku za odpad), ale snád' aj zdravšie životné prostredie a zodpovednosť na našu Zem, pretože Boh nám už žiaden iný domov nedal.

Alena Doláková

Zdroj: National Geographic, Štatistický úrad SR, Natália Pažická – everyindividualmatters

Nová publikácia o Katedrále sv. Martina v Spišskej Kapitule

Ústrednou a najdôležitejšou stavbou „malého cirkevného mesta“ a súčasťou Spišského Podhradia – Spišskej Kapituly je Katedrála sv. Martina, ktorej bola v roku 2017 venovaná publikácia s rovnomeným názvom Katedrála sv. Martina v Spišskej Kapitule.

Táto publikácia vznikla s príspevom Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a Spišského biskupstva, ktoré sa už od roku 2005 za pomoci vedeckých pracovníkov z rôznych odborov zaoberá výskumom tejto dodnes poznanej, i nepoznanej stavby. Od roku 2005 prebehlo v tomto kostole niekoľko archeologických, architektonicko-historických a umeleckohistorických výskumov, ktoré poskytli množstvo nových objavov.

Okrem toho od roku 2006 prebieha aj exteriérová rekonštrukcia tejto stavby, no zároveň aj rekonštrukcia jej interiéru. Od spomínaného roku sa **podarilo obnoviť viacero skrytých častí chrámu**: kanonickú knižnicu, južnú sakristiu zo 14. storočia, priestor westwerku z 13. storočia (reprezentatívneho priestoru pre kráľovskú rodinu), ale aj exteriérový plášť východnej časti chrámu a časť plášťa Kaplnky Zápoľskovcov a aj jedenásť vitrážových okien.

Zostavovateľmi tejto obsiahlej publikácie je **Magdaléna Janovská** a **Vladimír Olejník**, archivár Biskupského archívu v Spišskej Kapitule. Na samotných textoch jednotlivých kapitol sa podieľalo niekoľko autorov z oblasti archeológie, architektúry, histórie, archívnictva a kunsthistórie (Mag-

daléna Janovská, Vladimír Olejník, Marián Uličný, Peter Harčar, Mária Novotná, Peter Glos a Ľubor Suchý).

katedrály. Nasleduje ďalšia s názvom **Poloha kostola** a jeho okolie, ktorá nám poskytuje pohľad na okolnosti

Po úvodnom slove spišského biskupa Mons. Štefana Sečka nasledujú jednotlivé **kapitoly**: kapitola s názvom **Pamiatka a jej výskum**, v ktorej je predstavená história výskumov

vzniku Spišskej Kapituly. Tretia kapitola s názvom **Archeologické výskumy** nám prináša výsledky archeologického výskumu v rokoch 2008 – 2011. Kapitola **Kole-**

giálny Kostol sv. Martina je venovaná jednotlivým vývojovým fázam katedrály v období 12. - 18. storočia. Nasleduje ďalšia rozsiahla kapitola s názvom **Katedrála sv. Martina** a približuje nám obdobie úprav chrámu po zmene Spišského prepoštstva na Spišské biskupstvo v roku 1776.

Najbohatšou časťou tejto publikácie je samotný Katalóg ktorý nám postupne predstavuje archeologické nálezy chrámu, architektonické tvaroslovie, zachované drevené stavebné konštrukcie, architektonické tvaroslovie a aj drevené konštrukcie. Zvlášť dôležitou časťou katalógu je časť venujúca sa umeleckohistorickým dielam katedrály, kde si čitateľ nájde podrobné informácie o mobiliári tohto chrámu a dočíta sa o všetkých hmotných pamiatkach, ktoré sa v chráme nachádzajú.

Túto publikáciu môžeme hodnotiť ako veľmi prínosnú, sumarizujúcu doterajšie výskumy tohto chrámu a zo všetkých katedrálnych chrámov na Slovensku má tento chrám najkomplexnejšiu vedeckú monografiu. O vysokej úrovni tejto publikácie svedčí aj fakt, že **získala výročnú cenu časopisu Pamiatky a múzeá za rok 2017**.

Mgr. Monika Bizoňová, PhD.

Katedrála sv. Martina v Spišskej Kapitule. Janovská Magdaléna – Olejník Vladimír (eds.). Spišské Podhradie: Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Spišské Podhradie, Spišská Kapitula a Štúdio J+J, s.r.o., Levoča, 2017. 390 s. ISBN 978-80-971341-5-0.

Živelné pohromy začiatkom 20. storočia

Dňa 29. júla 1905 vypukol v mestečku veľký požiar. Stalo sa to nasledovne. Odpoľudnia začal horeť pri „Kapusniciach“ starý drevený dom – asi o $\frac{3}{4}$ na 3. Ľudia sa zbehli a hasili požiar, aby sa oheň nedostal ďalej. Vtedy za dlhú dobu nepršalo a bola veľká suchota.

Pod plameňom ohňa všetko len tak bĺcalo.

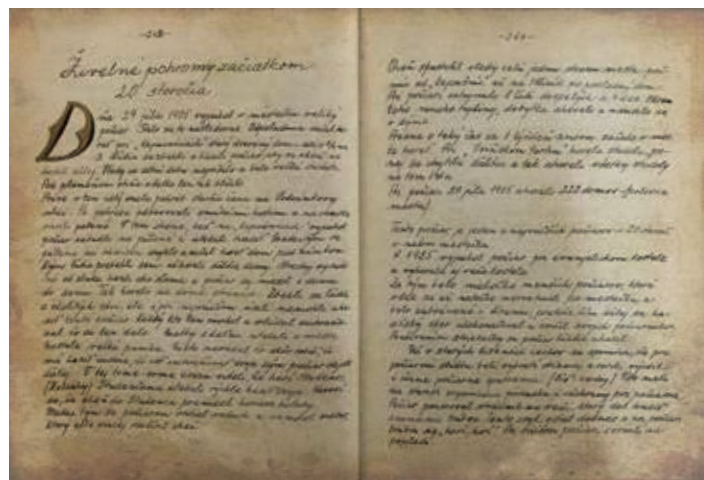
Práve v ten istý deň mala pohreb staršia žena na Podzámkovej ulici. Po pohrebe odbavovali smútočnú hostinu a na ohnisku varili palené. V tom zhone, keď na „Kapušniciach“ vypukol požiar zabudli na palené a utekali hasiť. Medzitým sa pálene na ohnisku chytilo a začal horeť dom pod zámkom. Kým ľudia prebehli sem – už horeli ďalšie domy. Strechy vysušené od slnka horeli ako slama a požiar sa niesol z domu do domu. Tak horelo na dvoch stranách. Zbehli sa ľudia z okolitých obcí, ale i pri najväčšom úsilí nemohli uhasiť tento požiar. Každý kto

len mohol a vládol zachraňoval čo sa len dalo. Matky s deťmi utekali z mesta. Nastala veľká panika. Nikto nevedel čo skôr robiť, či má hasiť cudzie, či ísť zachraňovať svoje – kým požiar dojde ďalej. V tej trme-vrme zrazu videli, že horí Studenec (Kolbachy). Studenčania utekali rýchle hasiť svoje. Hovorí sa, že oheň do Studenca preniesli horiace holuby.

Medzi tým sa požiarom ohrial vzduch a vznikol vietor, ktorý ešte viac rozšíril oheň.

Oheň spustošil vtedy celú jednu stranu mesta – počnúc od „Kapušnic“ až na Hliník po posledný dom. Pri požari zahynulo 8 ľudí dospelých a 4 deti. Okrem toho mnoho hydiny, dobytky zohorelo a udusilo sa v dýme.

Presne o taký čas za 1 týždeň – znova začalo v meste horeť. Pri „Sviňskom tarhu“ horela stodola, po nej sa chytila ďalšia a tak zohoreli všetky stodoly na tom boku.

Pri požari 29. júla 1905 zohorelo 222 domov – (polovica mesta.)

Tento požiar je jeden z najväčších požiarov v 20. storočí v našom mestečku.

R. 1925 vypukol požiar pri evanjelickom kostole a vyhorela aj veža kostola.

Za tým bolo niekoľko menších požiarov, ktoré však sa už natoľko neroztiahli po mestečku a bolo zabránené i šíreniu, pretože čím ďalej sa hasičský sbor zdokonaľoval a cvičil svojich požiarikov. Používa-

ním striekačky sa požiar ľahšie uhasil.

Už v starých listinách cechov sa spomína, že pre požiarňú službu boli vybratí občania a robili výcvik i rôzne požiarne opatrenia. (Vid' – cechy). Títo mali na starosti organizáciu poriadku i záchrany pri požiaroch. Požiar pozoroval strážnik na veži, ktorý dal hneď znamenie trúbou. Tento zvyk ostal dodnes a pri požari trúbia sig. „horí, horí.“ Pri väčšom požari zvonili na poplach.

(doslovný odpis z obecnej kroniky)

Minulosť vs. súčasnosť

MŠK kleslo na druhé miesto

V nedeľu 7. 3. sa na hlavnom štadióne NTC v Poprade odohral dôležitý zápas – priamy súboj o prvé miesto v 4. futbalovej lige – FK Poprad B – MŠK Spišské Podhradie. Po najtesnejšej prehre 0:1 sme odišli domov bez zisku bodu.

FK Poprad B – MŠK Sp. Podhradie 1:0
Gól: 17. Holiš

Zostavy: Poprad B: Pohoryliak, Gajan, Palša (57. Grešák), Luberda, Tropp J., Streňo (57. Kačmarčík), Tropp M. (77. Škyrta), Pajer, Lungu (77. Lukáč), Ujčík, Holiš (65. Mičko); **Sp. Podhradie:** Franko, Ďurák, Dunajčan, Kacvinský, Papcun, Mirossay, Maliňák (71. Gallovič), Vandraško, Cehuľa, Ferenc (76. Brindza R.), Hritz (57. Brindza T.)

Asistent trénera FK Poprad B Peter Pitoňák: „Zápas sa odohral v NTC pred peknou diváckou návštevou. Do zápasu sme vstúpili veľmi dobre a vytvorili si tlak, z čoho pramenil aj jediný gól zápasu v 19. minúte. Po tomto okamihu sa hra vyrovnala. Aj do druhého polčasu sme vstúpili dobre a škoda len, že sme nepremenili pokutový kop. Týmto víťazstvom sme sa dostali na prvé miesto a dúfam, že si ho udržíme aj v ďalších zápasoch.“

Vedúci mužstva MŠK Sp. Podhradie Vladimír Šolc: „Myslím si, že sa nemáme za čo hanbiť. Z našej strany sme odohrali výborný duel prakticky proti druholigistovi – za domáce mužstvo nastúpilo 8 hráčov A-mužstva. Domáci si na začiatku síce vytvorili územnú prevahu, ale paradoxne po

inkasovanom góle sme ožili a boli súperovi minimálne vyrovnaným súperom. Škoda našich nepremených šancí, mrzí hlavne príležitosť Vandraška v samom závere. Nič sa ale nekončí, máme pred sebou ešte desať kôl a nevzdávame postupové boje.“

1	FK Poprad B	20	17	1	2	68:10	52
2	MŠK Sp. Podhradie	20	17	0	3	67:18	51
3	TJ Sokol Lubotice	19	13	2	4	39:22	41
4	FK Sol	20	13	2	5	36:21	41
5	ŠK Záhradné	20	12	2	6	34:21	38
6	FK Gerlachov	20	11	2	7	39:29	35
7	MFK Stará Ľubouňa	20	9	2	9	34:27	29
8	OFK Kračúnouce	20	8	4	8	33:22	28
9	MŠK Medzilaborce	20	8	2	10	39:38	26
10	FK Suít	20	8	1	11	26:46	25
11	FK Nižný Hrušov	20	7	2	11	27:42	23
12	OFK - SIM Raslavice	20	7	3	10	29:43	21 ³
13	MFK Slouan Sabinov	20	6	1	13	26:53	19
14	TJ Ptava NV Ptičie	20	5	2	13	22:45	17
15	OŠK Fintice	20	3	0	17	12:64	9
16	FK Tatran Zámotou	19	1	2	16	19:49	5

10. ročník Memoriálu Františka Slebodníka

Aj tento rok v marci, sa konal Memoriál Františka Slebodníka. Skupina nadšencov hokeja v spolupráci s MsÚ a MŠK zorganizovala tento hokejový turnaj amatérov na zimnom štadióne v Levoči. Týmto

Memoriálom sme si zároveň uctili úmrtie bývalého primátora a zanieteného hokejistu. Na slávnostnom vyhodnotení sa k účastníkom turnaja prihovril spomienkami na zosnulého Františka Sle-

bodníka zástupca primátora Jozef Komara, ktorý zároveň výsledkovo zhodnotil celkový priebeh turnaja. Memoriála sa zúčastnili 3 družstvá, skladajúce sa prevažne z domácich Podhradčanov.

Na prvom mieste sa umiestnilo družstvo **Hockey team** (6:2 s Tering teamom, 2:2 s Dynamo Lekváre), ako druhé **Dynamo lekváre** (obidva zápasy remizovali rovnako 2:2), tretí skončil Tering Team.

Úspechy žiakov Základnej umeleckej školy

S cieľom zlepšovať vzdelávaciu úroveň a činnosť základnej umeleckej školy je dôležité neustále získavať spätnú väzbu, ktorá najreálnejšie odzrkadlí stav kvality vyučovania v jednotlivých študijných odboroch. Vhodným prvkom takejto sebareflexie je aj účasť žiakov na súťažiach od regionálnych až po celoštátne.

Dňa 19. marca 2019 sa uskutočnila **celoslovenská súťaž v speve populárnej piesne**, ktorú organizovala ZUŠ Ludovíta Fullu v Ružomberku. Našu školu reprezentovali žiačky **Sára Vaľková** a **Daniela Vojtaneková**,

ktoré pripravila Mgr. Zdenka Poklembová., DiS. art. V silnej konkurencii sa **Sára Vaľková** umiestnila v **striebornom** pásme. Dňa 28. marca 2019 sa konala **celoslovenská súťaž v hre na bicích nástrojoch**, organizátorkou ktorej bola ZUŠ Ladislava Stančeka v Prievidzi. Našu školu reprezentovali žiaci **Tomáš Genčúr**, **Damián Sedlák** a **Lukáš Kešľač**, ktorých pripravil Mgr. art. T. Kvasnica, DiS. art. Všetci traja žiaci sa umiestnili v **bronzovom pásme**. Žiaci tanečného odboru sa prebojovali na **krajskú súťaž v nefolklornom tanci**, ktorá sa konala 4. apríla 2019 v Poprade. V silnej

konkurencii získali v svojich kategóriách **tri prvé miesta v zlatom pásme a postúpili na celoštátne kolo**, ktoré sa uskutočnilo 14. mája 2019 v Žiari nad Hronom. Víťazné choreografie tvorili žiaci **Adam Bašista** (sólo), **Radoslava Grivalská** a **Adam Bašista** (duo) a **Radoslava Grivalská**, **Viktória Grivalská**, **Nina Morongová**, **Daniela Vojtaneková**, **Miriám Mačáková**, **Karin Kellnerová**, **Adam Bašista** a **Tomáš Kešľač** v spoločnej formácii. Žiakom aj učiteľom k dosiahnutým výsledkom srdečne blahoželáme a prajeme veľa úspechov.
PhDr. Jozef Jendrichovský, PhD.

Zo života materskej školy

Naša materská škola je päťtriedne zariadenie so školskou jedálňou, ktorá poskytuje celodennú starostlivosť. Materská škola je modernou, dobre vybavenou školou, plne vyhovujúcou pre všestranný rozvoj detí predškolského veku.

Od začiatku školského roka sa snažíme ponúkať deťom rôzne akcie, so zameraním sa na pohybové a environmentálne aktivity detí, výsledkom ktorých je veselé, seberealizujúce dieťa, nie porazené v súťaži, ale majúce zážitok z pohybu, ktorý by sa stal súčasťou jeho denného režimu a pomáhal mu žiť zdravo, šťastne a radostne.

Na jeseň babie leto a krása jesennej prírody vylákala naše deti na turistické vychádzky a zber jesenných plodov. Zručnosť a fantáziu prezentovali deti spolu s rodičmi v súťaži: „**O najkrajšiu vyrezávanú tekvicu**“. Zber ovocia a zeleniny sme ukončili prípravou zdravej hostiny pre kamarátov. **Nezabudli sme ani na našich starých rodičov.** Lásku k nim sme spojili s tvorbou darčeka a slovnno-tanečným predstavením v každej vekovej skupine. Sviatok všetkých zosnulých, deti porovnávali kedysi a dnes.

Zrealizovali sme **plavecký kurz** v hoteli Čingov, v Slovenskom raji. Deti sa hravou formou zoznamovali s vodným prostredím, technikou plávania, bezpečnosťou počas pohybu v bazéne. Vplyvom vzduchu, vody, tepla, chladu si deti otužovali svoje zdravie a zvyšovali odolnosť. Dôraz sme kládli na individuálny prístup, zohľadňujúci fyzickú zdatnosť, návyky na pohyb vo vodnom prostredí a na individuálne požiadavky dieťaťa.

Okrem spomínaných aktivít spojených s výchovno-vzdelávacím procesom, absolvujú naše deti aj **logopedické vyšetrenie** a v logopedických cvičeniach pokračujú celý školský rok. Deti majú možnosť navštevovať **krúžok anglického jazyka**.

Aj v mesiacoch december, január a február sme podporovali rozvíjanie osobných a sociálnych kompetencií detí. Viedli sme deti vzájomne sa akceptovať, počúvať sa a navzájom spolupracovať. Problémové situácie v triede starších detí sme riešili vzájomnou diskusiou a v triede mladších detí prostredníctvom diskusie

maňušiek – bábok. V termíne od 14. 1. 2019 – 18. 1. 2019 sa deti opäť zúčastnili **lyžiarskeho kurzu** v SKI Centre v Levoči. Snehové podmienky boli ideálne na výcvik a postupne sa z úplných začiatočníkov stali šikovní lyžiari. Naučili nielen lyžovať, ale hlavne si odniesli veľa pekných zážitkov a spomienok.

Pokračovali sme aj v starostlivosti o vtáctvo. Vesmír sme spoznávali cez encyklopédie, prezentácie, pracovné a výtvarné aktivity. Prostredníctvom hry stále spoznávame naše mesto, erby, dominanty, prírodné zákutia, ale aj vlastný rodinný dom.

Vianoce sme začali **Adventom**. K vianočnej atmosfére patrili koledy a vôňa upečených medovníkov. Sladké balíčky a hračky nám priniesol **Mikuláš**. Zimné piesne, básne a ochutnávka perníkov boli súčasťou príjemných vianočných dní. V polovici decembra sme sa stretli s rodičmi na: „**Vianočných tvorivých dielňach**“.

Fašiangovými prekáračkami a ľudovými tradíciami sme deťom pripomenuli, aké jedlá

sa objavovali na fašiangovom stole. **Fašiangy** sme ukončili veselým karnevalom.

V rámci environmentálneho zamerania sa škôlkari venovali **aktivitám zameraným na skúmanie a bádanie** v oblasti vodných tokov, rastlín a živočíchov. Využívali sme na to digitálne pomôcky na priblíženie mikroskopického sveta. Recyklačné návyky detí sme naďalej prehľbovali v tematickom celku: „**Chrobáčik Separáčik**“.

V triedach predškolákov už zaznieva veta: „**Už čoskoro budem prvákom**“. Deti sa v apríli zúčastnia zápisu do základnej školy. V tomto školskom roku sa zúčastní zápisu do základnej školy 30 našich predškolákov.

Nezabúdame ani na ľudové tradície. Oboznamujeme deti so **sviatkami jari** od Kvetnej nedele, Zeleného štvrtka, Veľkého piatku a Veľkonočnej nedele a pondelka. Učiteľky približujú deťom aj jedinečné bohatstvo našich predkov a ich kultúru.

Eva Maturkaničová
riaditeľka MŠ

Prijímacie skúšky do ZUŠ

Základná umelecká škola oznamuje, že v dňoch **15. mája až 17. mája 2019** (streда až piatok) čase v **od 13.30 hod. do 17.30 hod.** sa uskutočnia **prijímacie talentové skúšky** v týchto študijných odboroch: **hudobný odbor, tanečný odbor, výtvarný odbor, literárno-dramatický odbor a odbor audiovizuálnej a multi-mediálnej tvorby.**

Do prípravného ročníka budú prijímané deti, ktoré k 1. 1. 2019 dovŕšili 5 rokov. Na štúdium sa môžu prihlásiť aj starší žia-

ci. Pre dospelých uchádzačov o štúdium je možnosť štúdia formou štúdia pre dospelých. ZUŠ poskytuje základné umelecké vzdelanie a pripravuje žiakov na štúdium umeleckých a pedagogických odborov na stredných a vysokých školách.

V hudobnom odbore sa vyučuje hra na klavíri, keyboarde, husliach, viole, kontrabase, zobcovej flaute, klarinete, saxofóne, trúbke, barytón, hoboji, klávesovom a gombíkovom akordeóne, gitare, basovej gitare, cimbale, bicích nástrojoch a spev.

Po získaní základných zručností v hre na hudobnom nástroji je možnosť uplatnenia žiakov v školských telesách Orchester ZUŠ, akordeónový orchester Akordeonik, Tanečná a jazzová skupina, folklórny súbor Branisko, detský folklórny súbor Drevení, spevácky zbor Cantabile. Viac informácií: <https://zussppodhradie.edupage.org>

PhDr. Jozef Jendrichovský, PhD.

Školský úľ – čo je nové v našej škole

„Čo nové v škole? Ako bolo v škole? Čo ste sa dnes naučili?“ – to je iba pár otázok, ktorými sa rodičia snažia každodenne zistiť od svojich detí ako sa im darí. Avšak nielen pri malých deťoch je problém dozvedieť sa, čo zažili v škole, čo robili, čo sa učili, ale ani rozlietani adolescenti nepovažujú za potrebné zdôverovať sa nám s takými detailmi, ako je napríklad ich školský život. Polovica druhého školského polroka je pomaly za nami, a preto Vám chceme priblížiť život v našej škole.

Ruch v škole mi niekedy pripomína šumenie vo včel'om úli. Všetci si potrebujú niečo dôležité povedať, najlepšie hneď a zaraz, žiaci prichádzajú a odchádzajú, potrebujú neustále nové informácie, zúčastňovať sa rôznych aktivít a rozvíjať sa zo všetkých hľadísk. Určite ste už počuli výrok Alberta Einsteina: „Keď na svete nebudú včely, zostávajú nám už len štyri roky života.“ V prenesenom význame to platí i o našich žiakoch, pretože oni sú naša budúcnosť, oni budú rozhodovať, ako bude vyzeráť náš svet a my sa im musíme venovať tu a teraz. Podobne, ako sa na jar včely zobúdzajú a zaplňajú rozkvitnuté lúky, aj náš školský úľ hýril rôznymi aktivitami, súťažami a akciami. Bránu do 2. polroka nám otvoril **Fašiangový karneval** žiakov prvého stupňa. Na princezné, čarodejnice, vojakov, rôzne zvieratka čakali súťaže, tanec a samozrejme tombola s množstvom zaujímavých cien.

Čo by to bola zima bez lyžovania a lyžiarskeho výcviku? Od 4. do 8. 2. 2019 sa uskutočnil **pre žiakov 7., 8. a 9. ročníka základný lyžiarsky výcvik** v lyžiarskom stredisku Krompachy-Plešy. Vedúcim lyžiarskeho výcviku bol Mgr. Vladimír Kubovčík. Lyžiarskeho výcviku sa zúčastnilo 19 žiakov, z toho 16 začiatočníkov, pričom na konci týždňa zvládli všetci základy lyžovania. Ani žiaci I. stupňa sa nedali zahanbiť a svojim starším spolužiakom dokázali, že lyžovať zvládnu i oni. **Lyžiarsky výcvik pre žiakov I. stupňa** sa uskutočnil v marci v lyžiarskom stredisku Levočská dolina. Vedúcimi lyžiarskeho výcviku boli Mgr. Alena Blahovská a Mgr. Renáta Batoryová. Lyžiarskeho výcviku sa zúčastnilo 57 žiakov a každý z nich splnil stanovené ciele.

Od začiatku roka si žiaci zvykli, že v knižnici na nich každý mesiac niečo čaká, veď starý známy výrok: „Povedz mi, čo čítaš a ja ti poviem, kto si.“ prezrádza, že dušu človeka ovplyvňujú nielen obrazy, znaky a ľudia, ale hlavne slová – hovorené, počúvané a písané. 30. januára 2019 sa žiaci 7. A triedy popasovali s témou: **„Práca s faktmi, s náučnou literatúrou“**. Ich úlohou bolo pracovať s encyklopédiami rôzneho druhu a vypracovať z nich tajničku alebo osemsmerevku. Fascinujúce encyklopédie nás čakali nielen v knižnici, ale nádherne ilustrované knihy si priniesli aj žiaci sami. Dvojice a trojice vyberali otázky a odpovede z kníh o ľudskom tele, o živočíchoch, vesmíre či zemeguli a inšpiratívnou pomôckou bol i časopis Zázračná planéta. Naši šikovní žiaci rýchlo vypracovali zaujímavé tajničky, z ktorých sme vytvorili mini časopis „Križovky zo školičky“.

Popoludním s Hviezdoslavom sme si pripomenuli 170. výročie narodenia „hviezdneho“ spisovateľa P. O. Hviezdoslava. Každoročne sa na jeho počesť koná i súťaž v prednese poézie a prózy, **Hviezdoslavov Kubín**. Naše žiačky, Nelka Grivalská z 3. A a Lívia Topoliová zo 7. A, sa v okresnom kole umiestnili na 2. mieste v prednese poézie v I. kategórii a na 2. mieste v prednese prózy v II. kategórii.

Marec – mesiac knihy! Žiaci I. stupňa navštívili aktivity mestskej knižnice, a to: Maj knihu rád, O snehuliakovi, Deviatková Marienka, Andersen. Od 18. do 22. 3. 2019 si žiaci vyskúšali svoje sily v **čitateľskom maratóne**. Každý deň dve triedy formou blokoveho vyučovania pracovali s vybranou knihou – Pony tím, Traja pátrači, Tigrí tím. Po prečítaní knihy ich čakali úlohy na čítanie s porozumením, následne pracovali v skupinách, v ktorých vytvorili plagáty na zadanú tému. Vhod-

ným doplnením maratónu bol aj **týždeň anglických a nemeckých rozprávok**.

Aby naše telo nezlenivelo, musíme sa hýbať. Mozog funguje podobne. Mali by sme ho namáhať, aby sme ho udržiavali fit, preto pani učiteľky pripravili v rámci **Týždňa mozgu** pre žiakov vo všetkých triedach atraktívnejšie matematické úlohy a hry. Žiaci 8. A, 8. B sa zúčastnili blokoveho vyučovania **Finančná gramotnosť**, v rámci ktorého riešili úlohy a problémy z bežného života pod vedením pracovníka Slovenskej sporiteľne Lukáša Benku. K aktivitám na rozvoj logického, matematického a kritického myslenia nepochybne patria i súťaže ako **Pytagoriáda, Klokán a Klokanko**. Naši žiaci boli úspešnými riešiteľmi aj v okresnom kole, kde Andrea Lisoňová z 3. A získala 1. miesto a Damián Sedlák z 5. A 2. miesto.

Radosť nám urobili i ďalší šikovní žiaci, ktorí sa umiestnili v okresných kolách rôznych súťaží. Matúš Kožuško z 5. B získal 2. miesto v **Geografickej olympiáde** v kategórii G, Maroš Kamenický z 9. A sa umiestnil na 3. mieste v **Dejepisnej olympiáde**, Katarína Pavlucíková z 8. A a Ema Il'ášová zo 7. A získali 1. miesto v okresnej súťaži **Moje budúce povolanie**.

Tak ako včeličky do úľa prichádzajú a zároveň odchádzajú, rovnako i naši najstarší žiaci o chvíľu vyletia a budú pokračovať v ďalšom vzdelávaní na iných školách. Ešte predtým však museli zvládnuť celoslovenské testovanie 9, ktoré sa uskutočnilo 3. 4. 2019. Nezabúdame ani na budúcich žiačikov, ktorí si mohli prísť prezrieť školu počas Dňa otvorených dverí 27. 3. 2019. Na všetkých budúcich prváčikoch sa už teraz srdečne tešíme!

A čím ukončiť toto rušné obdobie? Nič vhodnejšie ako **DIGITAL DETOX WEEK** mi v tomto pretechnizovanom svete, v ktorom nás digitálne technológie ovládajú každý deň, nenapadá. Od 10. do 16. 4. 2019 sa naši žiaci a učiteľia dobrovoľne vzdajú sociálnych sietí a počítačových hier, aby využili čas zmysluplnejšie. Nepridáte sa k nám?

Mgr. Barbora Labudová,
ZŠ Palešovo námestie 9

Celoškolský projekt

V tomto školskom roku sme zorganizovali súťaž pre všetkých žiakov, respektíve pre triedne kolektívy, ktorá prebieha počas celého školského roka. **Cieľom je pripomenúť žiakom významné dni v roku.** V každom mesiaci sme určili jeden deň, ktorý sa viaže k určitej téme. Na každú tému sa žiaci musia pripraviť podľa vlastných schopností. V daný deň sa udelia body. Na konci roka bude najaktívnejšia trieda s najväčším počtom bodov odmenená. Keďže máme za sebou už sedem mesiacov tohto školského roka, čiže sedem tematických dní, môžeme čiastočne zhodnotiť tento projekt.

V rámci tematických dní sme si pripomenuli Deň európskeho kultúrneho dedičstva, Deň jablka, Medzinárodný deň tolerancie, Mikuláša, Medzinárodný deň holokaustu, Deň zaľúbených, Medzinárodný deň lesov, Deň narcisov. Žiaci sa stretli s rôznymi témami. Boli tu vážnejšie, ale aj veselšie témy. Žiaci sa vždy niečo nové dozvedeli prostredníctvom triednych učiteľov z danej témy a pripravili si nástenky, ktoré boli tiež hodnotené. Aktivita žiakov nás milo

prekvapila. Žiaci svojimi aktivitami spestrili v tieto dni celú školu. Najväčší úspech mal zatiaľ Deň európskeho kultúrneho dedičstva, keď žiaci, a pripojili sa aj učители, prišli do školy oblečení s krojovanými prvkami. Mnohí prišli v krásnych ľudových krojoch. Celá škola žiarila farbami a ľudovými motívmi. Nakoniec sa všetci vybrali v spoločnom sprievode do mesta.

V **Deň jablka** mali žiaci za úlohu priniesť na desiatu jablko, a tak si pripomenúť význam ovocia a správne stravovanie pre naše zdravie. **Mikuláš** zase premenil školu na malých a väčších Mikulášov. Na **Deň lesov** sa škola vyfarbila nazeleno.

Každý deň bol výnimočný. Tešíme sa, že žiakov táto aktivita zaujala, sú kreatívni a často prekvapia svojim nápadmi. Veríme, že tento nápad prinesie ovocie nielen v tvorivosti žiakov, ale aj v rozvíjaní pozitívnych vzťahov, súdržnosti v triednych kolektívoch a v celej našej škole.

Mgr. Lenka Olejová

Šumenie

V Základnej škole na Školskej ulici to zašumí nielen vtedy, ak sa má písať písomka. Tentokrát zašumelo tvorivo. Zapojili sme sa do literárnej súťaže Šumenie, ktorej vyhlásovateľom je Občianske združenie ÚLET.

Jubilejný 10. ročník zastrešili dvaja vynikajúci autori, básnik Valentín Šefčík a hudobník, spevák a autor kníh pre detských čitateľov, Zbyňo Džadoň. Hlavným partnerom bola Únia vzájomnej pomoci ľudí a psov, ktorá sa venuje záchrane opustených a nechcených zvierat v útulku. Žiaci mohli využiť svoju kreativitu v dvoch kategóriách, a to v poézii aj v próze. Témy boli veľmi zaujímavé: Život pod psa a Človek, najlepší priateľ psa. Témy oslovili aj **Tímeu Kubíkovú** zo VII. A triedy, ktorá sa hneď pustila do písania. Oplatilo sa. Za svoju literárnu prácu v kategórii próza získala **Čestné uznanie**. Ocenenie si prevzala na slávnostnom vyhlásení výsledkov, ktoré sa konalo 4. apríla 2019 v Regionálnom centre mládeže v Košiciach. Okrem ocenenia jej tvorivej práce ju potešil aj program: divadelné predstavenie, stretnutie s porotcami, tanec so psíkom a prednes víťazných prác. Gratulujeme!

Mgr. Lenka Olejová

OZ HIPOEDU posiela veľké ĎAKUJEM

Je to krásnych **5 rokov**, čo Občianske združenie HIPOEDU poskytuje **hipoterapeutické služby**. Za tento čas využilo naše služby 68 záujemcov zo širokého okolia vo veku 8 mesiacov – 60 rokov. Poniectorí sú hipoterapii verní od našich úplných začiatkov až doteraz. Medzi našich návštevníkov patria deti a dospelí z bežného prostredia aj deti a dospelí so špecifickými potrebami. Tešíme sa na každý úsmev a pokrok našich zverencov. Pohyb okolo koňa a na koni pôsobí komplexne - preventívne, rehabilitačne aj relaxačne. Využitie konského pohybu, spojené s cieľovými polohami pod dohľadom p. Zdenky – nášho diplomovaného fyzioterapeuta, pomáha uvoľňovať svalstvo stuhnuté a zároveň posilňovať svalstvo ochabnuté.

Starostlivosť o koňa a jazdenie pod dohľadom p. Janky – nášho hipoterapeuta – špeciálneho pedagóga, hrovou formou núti deti k pohybu na čerstvom vzduchu, preventívne pôsobí proti poruchám pohybového aparátu a vytvára kladný postoj k starostlivosti o zvieratá a k práci. Získaním koňa ako kamaráta sa zvyšuje sebavedomie dieťaťa a zároveň zdravé sebahodnotenie. Koník povozí každého, bez rozdielu, preto svojím príkladom rozvíja u detí ochotu pomáhať aj úctu k iným. Viac info na www.hipoedu.sk

„Koukám, jak ten čas letí, každému letí...“

Letí a nezastaví sa ani pri **50-tom výročí prvej ženy - šoférky** v Spišskom Podhradí – **Terézii Konečnej**, ktorá sa narodila a takmer celý život prežila v našom mestečku. Ako prvá šoférka vlastní autičko „TRABANT“, ktorému je dodnes verná. Ešte si na ňom zajazdí do blízkeho okolia a vie si poradiť s menšími poruchami. K 50. výročiu šoférovania jej srdečne blahozeláme.

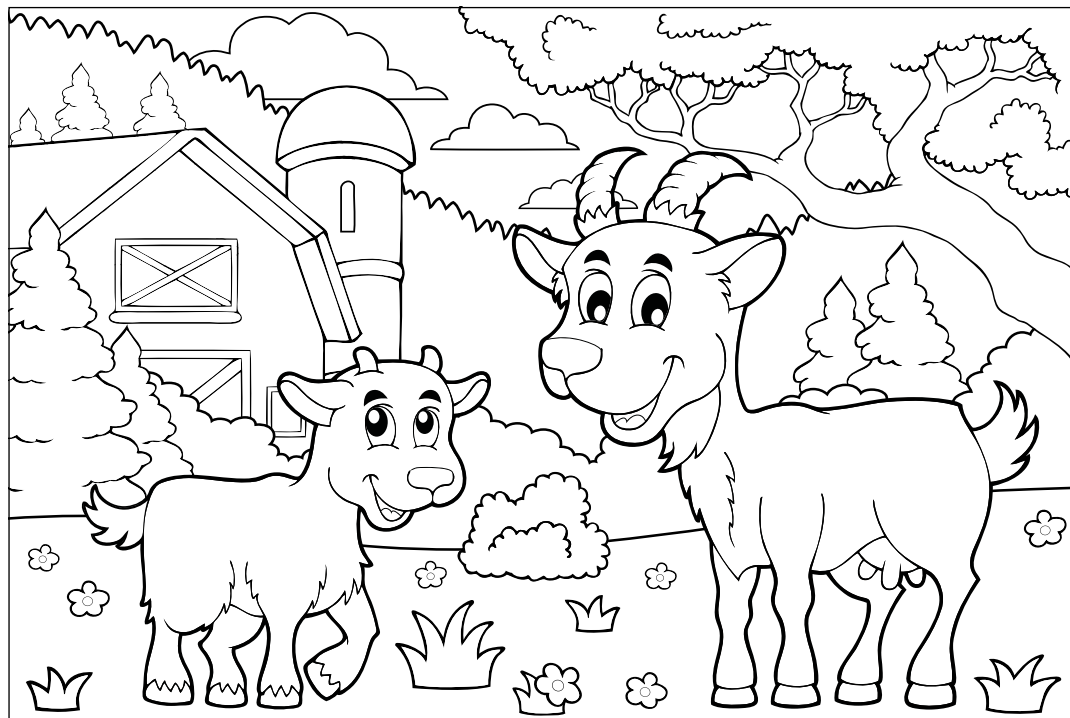
Dobrého zdravia želá Ejka

SUDOKU

		2			8				
4		8	5	9					
			4	6					
7	9		1		4				
	6				2		1		
5			7			8			
8						6			
2	1	5	7		4				
		5	9						

		6	8		4				
6				1	8	9			
2									
			6			3	9		
					5	4			
9		5		4		6			
8		2			6				
		2	1				3		
	5				1	8			

OMALOVÁNKA PRE NAJMENŠÍCH

KRÍŽOVKA

Krásnu jar tu zase máme, na akcie pozývame: ... (tajnička)				Autor: Fr. Cvengroš	vraj, po česky	roz- právková baba	odborný lekár, pôrodník	nápojeď: Akušér, Daon, Samak	arabský sultanát	Liga arab- ských štátov	cito- slovce údivu	driapal	odlomil	ženské meno (19.4.)	časť celku	
	Allgem. Deutsche Credit- Anstalt	sídlo vo Fran- cúzsku	jeden, po angl.	gumi- puška veľký kameň				lúpu								
								1								
2											polia					
	matka Persea					obyvateľ Ašu číslica osem				indonéz- sky mys		potreba turistu				
	brazílsky spi- sovaťeľ					celý, po maď. štíhly			drobní, štíplí žen.meno (12.4.)					zmier sa so stratou	angl. spiso- vateľ (J.Klapka)	
	Antonov (skr.)		3									živočišny tuk				
		rekvi- rujme zväčš. sklo					odvod (zastar.) fúkajú						námet		spojka	
	rod					Ázijec kód let. Ossima		tohto roku iba, po česky			prchavá kvapalina Izabela (dom.)					
	Slovan					šteplí, vakcinuje zošivaj				parazit. rastlina ultra- violet						
4																
	kára, vozík						vyčer- panosť						žrd' na voze			

**Uzávierka
ďalšieho vydania
je 6. 6. 2019**

Podhradčan - občasník mesta Spišské Podhradie. Evidenčné číslo MK SR - EV 5760/19. Náklad 1.000 ks. Poradové číslo 1/2019. Nepredajné.
Sídlo vydavateľa: Mestský úrad, Mariánske námestie 37, 053 04 Spišské Podhradie. IČO 00329622. Redakčná rada: Mgr. Jozef Srnka, Dana Blahoušková,
Mgr. Vladimír Šolc, Bc. Kamil Jurkowský, Ivan Sokolský. Príspevky môžete zasielať na email: podhradcan@spisskepohradie.sk alebo osobne do podateľne MsÚ.
Neužítané rukopisy nevraciam. Redakcia nezodpovedá za obsah doručenej inzercie a vyhradzuje si právo doručené prípevky upraviť, skrátiť
alebo aj neuverejniť. Texty neprešli jazykovou úpravou. Akékoľvek rozmnožovanie časti alebo celku textu, fotografií, grafiky akýmkoľvek
spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa je zakázané. Grafický návrh, spracovanie a tlač © ywan.sk.

SPISBUS
CESTOVNÁ KANCELÁRIA

Otvorené od
19. marca 2019

**NOVOOTVORENÁ POBOČKA
V SPIŠSKOM PODHRADÍ!!!**

Kde nás nájdete?
Palešovo nám. 14
budova predajne Farby – laky
na poschodí

Nemáš ešte plán na víkend, ale vieš, že sedieť doma nechceš?

Máme pre Teba trip po
Európe na dosah ruky ☺

Už si zjazdil všetky svahy na SK?

Tak navštív tie
talianske či rakúske
s nami ☺

Cheš zažiť skvelú dovolenku?

U nás nájdete ponuku od viac
ako 100 cestovných
kancelárií ☺

Sused bol na dovolenke na Seychelách
a ty chceš ísť tiež?

Exotika od nás je pre
Teba ako stvorená!

Vymýšľaš plán ako zabaviť svojich nezbedníkov cez leto?

Prihlás ich do nášho letného tábora
SPIŠBUSÁČIK ☺

Ako sa o nás dozvieš viac? Vyber si:

www.spibus.sk
ckspibus@gmail.com
0948 327 722

**TEŠÍME SA NA
TVOJU NÁVŠTEVU!**

Najlepšie osobne na pobočke ☺

**VŠETKO
POTREBNÉ
PRE VÁŠ CHOV**

HOBBY KRMIVÁ

kontakt: **0917 182 362**
email: hobbykrmiva@gmail.com

Spišské Podhradie
Mariánske nám. 15 (oproti Jednote)

pondelok - piatok:
8.00 - 12.00, 13.00 - 17.00
sobota:
8.00 - 12.00

**CHOVATEĽSKÉ POTREBY
KRMNÉ ZMESI**

NOSNICE
KRÁLIKY
BROJLERE
MORKY
HOLUBY
KONE
PSY
MAČKY
VITAMÍNY

**DOVOZ
ZADARMO***

IV SPIŠSKOM PODHRADÍ,
PRÍP. DOHODOU

Ponúkame

- DENNÉ MENU za 3.70 €
- PIZZA, KEBAB, ŠALÁTY, CESTOVINY
- STEAKY, RYBY, TRADIČNÉ JEDLÁ
- KVALITNÁ KÁVA, VÍNO A INÉ
- SÚKROMNÉ AKCIE
- DONÁŠKA
- LETNÁ ZÁHRADKA

Reštaurácia Dreveník

0949 339 789

Mariánske námestie 20
053 04 Spišské Podhradie
www.restauraciadrevenik.sk

Otváracie hodiny

PONDELOK	10:00 - 22:00
UTOROK	10:00 - 22:00
STREDA	10:00 - 22:00
ŠTVRTOK	10:00 - 22:00
PIATOK	10:00 - 23:00
SOBOTA	14:00 - 23:00
NEDEĽA	ZATVORENÉ

Luckafé už otvorené!

Káva, káva so sebou
Čaj

Horúca čokoláda

NEALKO NÁPOJE

Alko nápoje

Dezerty

PANINI

Pon – Pia 7:00 – 18:00 hod.

Palešovo námestie 203/11 (oproti autobus. zastávke),

Spišské Podhradie

Luckafé

kaviaren_luckafe